

Enligt sändlista

BILDANDE AV NATURRESERVATET NÄVERÖN I KALIX KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 4) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) ska länsstyrelsen vara förvaltare i naturvårdshänseende för naturreservatet.

SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara den biologiska mångfalden samt att bevara den mycket värdefulla naturmiljön i området. Reservatet syftar även till att stärka områdets naturskogsqualiteter. Utöver detta ska reservatet även bevara de typiska landformer och jordarter, vilka bildats och fortfarande bildas av vind- och vågverkan på de nya stränder som genom landhöjningen reser sig ur havet. Inom ramen för dessa mål skall reservatet även ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området
- Områdets orördhet bibehålls genom att exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan

2005-03-07

511-5932-01
2785

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Naturreservatets namn: Näverön
Kommun: Kalix
Lägesbeskrivning: 20 km SO om Kalix, Blå Kartan 25M
Area: 147 ha
Fastigheter och ägare: Rånön och Bergön 1:1 (del av), Svenska Cellulosa AB (SCA)

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk.
2. Fälla eller på annat sätt skada växande eller döda träd och buskar för annat ändamål än skogsbruk eller tillvarata vindfällan.
3. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 och 2 skada eller förändra mark eller vegetation, t ex genom att borra, anordna upplag, gräva, schakta, dika, dumpa eller muddra.
4. Uppföra byggnad eller annan fast anläggning.
5. Anlägga luft- eller markledning.
6. Anlägga ledningar i vatten eller på botten.
7. Införa för trakten främmande växt- eller djurart.
8. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsämnen på land eller i vatten.
9. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande.
10. Framföra motordrivna fordon inom reservatets landområden eller köra vattenskoter.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

11. Utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning.
12. Uppföra älgstorn

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, stigar eller andra anläggningar.

2005-03-07

511-5932-01
2785

3. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med Rennäringslagen (1971:437). Före lokalisering och utformning av fasta anläggningar samt ändring av befintliga anläggningar skall samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6§ miljöbalken (förordning 1998:904).
4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får lättare älgdragare användas.
5. I de fall Totalförsvaret har intressen (anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser) inom reservatet får tillsyn och skyddsarbetsuppgifter utföras utan hinder av föreskrifterna.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktigas att tåla sådana intrång i området som behövs för att tillgodose:

1. Områdets vård och skötsel i enlighet med fastställd skötselplan.
2. Sjösäkerhet.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar.
3. Skada eller störa djurlivet genom att t ex klättra i boträd eller att medvetet uppehålla sig i närheten av rovfågelbo, lya eller gryt.
4. Fånga och insamla ryggradslösa djur.
5. Förstöra eller skada berg, jord eller sten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
6. Elda annat än på anvisad plats.
7. Framföra motordrivna fordon inom reservatets landområden eller köra vattenskoter.

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Snöskoteråkning på väl snötäckt mark är tillåtet för:
 - a) Statliga och kommunala tjänstemän i tjänsteärende.
 - b) Färd till strandområdet i samband med rastning.
2. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag de utkom från trycket i länets författningssamling.

SKÄLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Area:	147 ha
Naturtyper:	Vatten 73 ha Skogsmark 55 ha, varav produktiv skog 51 ha Substratmark 16 ha Övrig mark 3 ha

Näverön ligger mellan Rånön och Bergön i Kalix södra skärgård inom naturgeografisk region 29B, Kustslätter och dalar med finsediment kring norra Bottenviken. En region som karaktäriseras av slätter samt vågig terräng med låga kullar. Kalix skärgård utgör en spännande arkipelag med sin blandning av klippöar och låglänta sandstränder som domineras av skogklädda, flacka öar. Landhöjningen medför att öarna ständigt växer i storlek. Berggrunden i området utgörs av Degerbergsgranit.

Näverön är en relativt hög barrskogsklädd ö som började stiga upp ur havet för ca femtusen år sedan. Bergets topp sträcker sig ca 40 meter över havet och härifrån har man en mycket vacker utsikt över skärgården. Här uppe växer en pinad hållmarkstallskog som i allt väsentligt är opåverkad av skogsbruk. Vissa tallar är mycket grova och gamla. Den branta sluttningen på västra sidan utgör en potentiell boplats för hyllhäckande fåglar.

Bergets östsluttning är betydligt flackare och här övergår hållmarkstallskogen snart i granskog med mindre fläckar av sumpgranskog. Skogen är flerskiktad med en hel del äldre grova tallar. Död ved i form av lågor och stående döda träd förekommer rikligt men spridda stubbar påminner om äldre tiders brukande. I området har ett flertal typiska naturskogsarter hittats.

De centrala delarna av Näveröklubben, öns sydligaste udde, utgörs av hållmark med gamla tallar. Östra sidan är bevuxen med talldominerad landhöjningsskog. Skogen är tvåskiktad med ett övre skikt med grova, gamla överståndare och ett lägre skikt med yngre tall. På västra sidan av klubben finns en blandbarrskog med gamla grova träd av tall och gran. Skogen är flerskiktad och lågor förekommer allmänt.

På öns västra sida finns en vik med en sandstrand som används flitigt för sol och bad. Till gagn för det rörliga friluftslivet finns en del anläggningar i området, bland annat finns brygga, dass och eldstäder. Skogen omkring badplatsen är påverkad av vedtäkt vilket reducerat förekomsten av död ved. Från stranden leder en stig upp till bergets topp.

2005-03-07

511-5932-01
2785

Ärendets beredning

Näverön inventerades av Länsstyrelsen i samband med en naturinventering av naturreservatet Eriksören-Svartholmen i slutet av 1980-talet. Senare har även markägaren SCA, tipsat myndigheten om Näveröns höga bevarandevärden. I augusti år 2000 gjordes därför en ny inventering. De höga naturvärdena ledde till att länsstyrelsen i slutet av år 2000 ansökte om medel från naturvårdsverket för att skydda Näverön som naturreservat. Ansökan beviljades och en värdering av området genomfördes. Efter förhandlingar har markägaren kompenserats genom intrångsersättning.

Beslutet har föregåtts av samråd med Naturvårdsverket och Kalix kommun som bägge tillstyrker förslaget. Ärendet har även remitterats till Skogsvårdsstyrelsen, Sveriges Geologiska undersökning, Försvarmakten samt Kalix sameby. Samtliga remissinstanser har tillstyrkt reservatsbildningen. Sveriges Geologiska undersökning har i sitt yttrande bifogat en skrivelse från Bergsstaten som påpekar att ett ökat antal reservat i Norrbotten kan leda till ett minskat intresse för prospektering i länet. Bergsstaten tillstyrker dock reservatsförslaget.

Ekonomistyrningsverket har enligt 27 § 3 verksförordningen givits tillfälle att yttra sig, men avstått.

Länsstyrelsens bedömning

Kalix skärgård är liksom kustregionen i Kalix kommun präglad av storskaligt skogsbruk, Näverön har en från naturvårdssynpunkt mycket värdefull naturskog som hyser en stor mångfald av växter och djur knutna till naturskogsmiljöer. I ett landskapsekologiskt perspektiv har därför skogen på Näverön ett mycket högt bevarandevärde för arter som är knutna till naturskogar. Näverön är dessutom en av de få öar i Kalix skärgård som saknar bebyggelse. Skogsavverkningar och annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden skulle äventyras. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat tagits upp.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området samt att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

Länsstyrelsens styrelse fattade den 25 april 2003 ett inriktningsbeslut om arbetet med reservatsbildning i länet. Naturreservatet Näverön ingår bland de planerade reservat som redovisas i inriktningsbeslutet.

2005-03-07

511-5932-01
2785

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Per-Ola Eriksson. Föredragande var naturvårdshandläggare Robert Sandberg. I den slutliga handläggningen av ärendet har även naturvårdsdirektör Anna von Sydow samt länsassessor Lotta Lauritz deltagit.

Per-Ola Eriksson

Robert Sandberg

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen (Miljödepartementet) enligt bilaga 3.

Bilagor

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Sändlista

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Kalix kommun, 952 81 Kalix
Lantmäterimyndigheten, Box 847, 971 26 Luleå
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala
Skogsvårdsstyrelsen i Norrbotten, Box 50 123, 973 24 Luleå
Kalix sameby C/o Andersson, St lappträsk 119, 952 92 Kalix
SCA FaT, Fastigheter, att. Lars Rubensson, 851 88 Sundsvall